

ΤΟ ΜΥΣΤΙΚΟΝ ΤΟΥ ΜΑΓΟΥ

Τ' π. δ.

ΑΝΔΡΕΟΥ ΔΩΡΗ

Συνέχεια τέταρτη σελ. 122

Αφοῦ ἐτελείωσε τὸ σχέδιον ὁ Γουέρρος, τὸ ἔθεσεν ἐνώπιόν του, στηοῖζων δὲ τὴν κεφαλὴν ἐπὶ τῆς μιᾶς χειρὸς μὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς προστηλωμένους ἐπὶ τοῦ χάρτου, καὶ κρατῶν διὰ τῆς ἑτέρας χειρὸς τὴν γενειάδα του, ἐδυνήσθη εἰς βαθείας σκέψεις. Σεβόμενος τὴν ῥέμβην του ὁ Μαυρίκιος ἀνέμεινεν ἐν σιγῇ, ὅπως δὲ γηραιὸς μάγος ἐσενέγκῃ τὸν χρησμὸν του. Μακραὶ στιγμαὶ διέρρευσαν. Τέλος δὲ Γουέρρος ἀνυψῶν τὴν κεφαλὴν ἀπέθηκε τὸν δάκτυλόν του ἐπὶ τοῦ χάρτου τῶν ἀνασκαφῶν.

— Βλέπω ἐδῶ, εἶπε μὲν φορέας πεποιθήσεως, δὲ τι διεύθυνες τὰς ἀνασκαφὰς σου ἐκ βορρᾶ πρὸς μεσημβρίαν. Ἐπλανήθης εἰς τὴν διεύθυνσιν. Γνωρίζεις τὸν λέοντα τὸν εὐρισκόμενον παρὰ τὰς πύλας τοῦ Χαμαδάν;

— Ναί. Ἐννοεῖς τὸν λέοντα τὸν ἡκωνηριασμένον, τὸν ἐκ λίθου εὐήχου, δεστις θεωρεῖται ὡς προστατεύων τὴν πόλιν κατὰ τοῦψύχους καὶ τῆς πείνης;

— Ἀκριβῶς. Λοιπὸν ἐὰν θέλῃς νὰ ἐπιτύχῃς, τοποθετήσου ἐνώπιον τοῦ λέοντος αὐτοῦ στρέφοντας τὴν κεφαλὴν σου πρὸς τὴν διεύθυνσιν τῆς κεφαλῆς του ζώου. Σύρε νοερῶς, καὶ πραγματικῆς ἐν θέλης, γραμμὴν εὐθεῖαν, ἀναχωροῦσαν ἀπὸ τὸν ἀριστερὸν ὀφθαλμὸν τοῦ λέοντος. Σύρε καὶ δευτέραν γραμμὴν παράλληλον τῇ πρώτῃ ἀπὸ τοῦ δεξιοῦ ὀφθαλμοῦ τοῦ λέοντος εἰς πεντακοσίων μέτρων ἀπόστασιν· τὰμετ τὴν πρώτην γραμμὴν διὰ τρίτης ἀπότελούσας μετ' αὐτῆς γωνίαν 25 μοιρῶν ἀρχίζων δὲ ἀπὸ τῆς δευτέρας σύρε ἐπ' ἀριστερὰ τὴν γραμμὴν ταύτην. Τοποθετούμενος τότε εἰς τὸ σημεῖον τῆς ἐπαφῆς τῆς πρώτης καὶ τῆς τρίτης γραμμῆς, βεβαιώθητι εἰς

ΟΥΓΓΡΙΚΗ ΚΑΛΛΟΝΗ

ποῖον μέρος ἀκριβῶς νομίζεις δὲ τι κεῖται τὸ σημεῖον τῆς προσπτήσεως τῆς γραμμῆς ταύτης· εἰς τὸ σημεῖον αὐτό, τὸ ὄποιον ἀντὶ σου εἰς φίλος σου πιστός, ἡ ἀδελφὴ σου παραδείγματος χάριν, θὰ σου δείξῃ, χρήσεις τὰς ἀνασκαφὰς σου, καὶ εἴμαι πρόθυμος νὰ χάσω τὴν γενειάδα μου, ἢν ἡ σκαπάνη σου δὲν προσκρούσῃ μετ' ὀλίγον κατὰ τῶν λίθων τοῦ ὀκταπλοῦ τοίχους.

‘Ο γηραιὸς Γουέρρος ἐλάλει μὲ τόσον κῦρος, ὥστε ὁ Μαυρίκιος καὶ ἀκούντην γάγκασθη νὰ πιστεύσῃ τοὺς λόγους του. Ἐχάραξεν ἐν τάχει σχέδιον τι κατὰ τὰς ὑποδείξεις τοῦ πρεσβύτου.

— Καὶ ἡ ἀκρόπολις; πρώτησε μειδιῶν. Ἀφοῦ γνωρίζεις τόσον καλὰ τὴν τεμπλούμενην πόλιν, δύνασαι νὰ μοῦ ὑποδείξῃς ποῦ εὑρίσκεται καὶ αὐτή;

— Νέε, ἀπήντησεν ὁ Γουέρρος, μὴ ζητήσῃς νὰ μάθῃς πολλὰ ταῦτοχρόνως. ‘Οταν οἱ ὀφθαλμοὶ σου ἴδωσι τὰ ἐπτά ἐπίγυρα χρώματα τῶν τειχῶν, ἔτινα ἀναφέρεις δὲ Ἡρόδοτος, θὰ εἶνε, πιστεύω, τὸ τοιοῦτον χρεκτὰ λαμπρὰ ἐπιτυχία ἐνάρξεως. Κατόπιν, ἀφοῦ ἀποδειγμῆσῃς δύνασαι νὰ ἔχῃς πεποιθησιν εἰς τὸν Γουέρρον, ἔτκα νὰ τὸν συμβουλευθῆς ἐκ νέου ἀφρόδιτος. Θὰ σου ἀνακοινώσῃ παντὸν δὲ, τι ἡ μάθησίς του τὴν ἐδίδαξε.

— Βεβαίως, ἀπήντησεν ὁ Μαυρίκιος, θὰ σου εἴμαι εὐγνώμων ἐν κάμης νὰ εῖρω ἐκεῖνο τὸ ὄποιον ἀναζητῶ, ἀπόδειξεις δὲ δὲ τι πιστεύω εἰς τοὺς λόγους σου εἶνε, δὲ τι ἀμέσως μετὰ τὴν ἐπιστροφήν μου θὰ ἤρχιζα τὰς ἐργασίας μου ὅπως μὲ συμβουλεύεις . . . ἐν ἀκριβῶς δὲν μοῦ ἔλειπε τὸ ἀπαρκίτητον πρὸς τοῦτο μέσον.

— Τί; εἶπεν ὁ Γουέρρος ζωηρῶς.

— Οἱ ἑργάται.

— Ἐπίστρεψε εἰς τὴν κατοικίαν σου. Εἶναι αργὰ καὶ ἡ νεαρὰ ἀδελφὴ σου δὲν πρέπει νὰ ἔκτιθεται εἰς τὰς δηλητηριώδεις ἀναθυμιάτεις τῆς νυκτός. Φοβοῦ τὴν σκιάν, ητις εἶνε ὁ ἔχθρος τοῦ ἀνθρώπου. Αὔριον μὲ τὰς εὐλογημένας ἀκτίνας τοῦ ἥλιου οἱ ἑργάται σου θὰ εἶνε εἰς τὴν θέσιν τῶν.

— Χάρις εἰς σέ;

— Χάρις εἰς ἐμέ;

— Τῇ ἀληθείᾳ δὲν δύναμαι πᾶς νὰ σ' εὐχαριστήσω, ἢντας ἔχηρ οὕτω... καὶ ἂν δὲν ἐφοβούμην μάτιας φραγῶν ἀχάριστος, θὰ ηρώτων διατί δεικνύεις τόσον ἐνδιαφέρον πρός ἓνα ζένον.

— Ἀναγινώσκω εἰς τὰς καρδίας, ἀπήντησεν ὁ Γουέρρος μὲ τόνον φωνῆς ἐπισήμου. Μὴ μ' ἐρωτήσῃς. Ἐπίστρεψε εἰς τὴν κατοικίαν σου. Αὔριον τὸ πρωῒ οἱ ἑργάται θὰ εἶνε εἰς τὴν θέσιν τῶν.

— Ο πρεσβύτερης ἡγέρθη, ὅπως δεῖξῃ ὅτι ἡ συνέτευξις ἔλλειν, ὁ Μαυρίκιος δὲ καὶ ἡ Αἰκατερίνη ἀποχαιρετίσαντες τὴν Λειτάν τὸν ἡκολούθησαν ἐκτὸς τοῦ σπηλαίου.

Οἱ ἔξω εὑρισκόμενοι: ἵπποι δὲν εἶχον κινηθῆ ἐκ τῆς θέσεώς των. Ὁ Γουέρρος διέταξε τὴν μικρὸν Χασάν νὰ τοὺς δώσῃ ὑδωρ καὶ κριθήν. Ἀδηλον ὅμως διὰ τίνα ἀφορμὴν τὰ ζῶα, ἀκίνητα ως ἀγάλματα, ἡρνήθησαν νὰ ἐγγίσωσι τὴν τοσφήν. Μὲ τὸ αἰνιγματῶδές του μειδίαμα προέβη καὶ ἔθωπευσεν ἡέματα διὰ τῆς γειρὸς τὸν τράγηλον τῶν δύο ζώων, ἀπαγγέλλων ἐν ταύτῳ λέξεις τινὰς εἰς ἄγνωστον γλῶσσαν. Πάχαυτα ἐκπέμποντες φαιδρὸν χρεμετισμὸν οἱ ἵπποι ἐγερθέντες ἔπιον κατὰ κόρον ἐκ τοῦ διαιριγοῦς ὕδατος καὶ ἔφργον τὴν ἐκλεκτὴν κριθήν, ἣν προσέφερεν αὐτοῖς ὁ Γουέρρος, μὲ δῆλας τὰς ἐνδείξεις μεγάλης χαρᾶς.

— Τὰ ζῶα τὰ θεωρούμενα ως ἄλογα εἶνε ἵκανα ν' ἀναγνωρίζωσι τοὺς ἀληθεῖς των φίλους καὶ νὰ ἔννοισι τ' ἀπόκρυφα, εἶπεν ὁ Γουέρρος μειδίδην. Τὸ πῦρ τοῦ οὐρανοῦ νὰ σᾶς προστατεύῃ καὶ ὁ "Ηλιος ἔστω μεθ' ὑμῶν!"

Εἰσῆλθεν αὐτὸς εἰς τὸ σπήλαιον, οἱ δὲ δύο νέοι ἴππεύσαντες πάλιν ἀνέλαβον μὲ ταχὺ βάδισμα τὴν εἰς τὸ κατάλυμά των ἄγουσαν.

Κεφάλαιον Ζ'

Σιγὴ βαθεῖα ἐπεκράτει εἰς τὰς σκηνάς των, στε ὁ Μαυρίκιος καὶ ἡ Αἰκατερίνη ἔφθισαν περὶ τὸ λυκόφως. Ἡ φωγὴ τῶν ἑργατῶν εἶχεν ἀφίσει κύτον κατηρῷ καὶ μελαγχολικόν, οἱ δὲ καίνοντες λάκκοι καὶ τὰ τῆδες κακεῖστε ἔօριμμένα ἐργαλεῖτα ἐνεποίησαν αἴθις: ἀλγεινὴν ἔντυπωσιν εἰς τὸν νεαρὸν ἀρχαιολόγον. Τὴν νύκτα ὁ ιατρὸς Ἀρδὺ καὶ ὁ ὑπόλογχος Γκουγιών ἐπικνέαυσαν ἐκ τῆς ἐκδρομῆς των, ἀγόνων φεῦ! ἀποβάστης. Καὶ αὐτὸς ὁ Ιουδαῖος Σεδεκίας ἡναγκάσθη νὰ

δημολογήσῃ ὅτι δὲν ἡδύνατο νὰ προσφέρῃ ἐργάτας πρὸς τὸν φίλον του τὸν Φράγκον Χακίν, τὸ δὲ κείριστον, προσέθηκεν ὅτι ἔθεώρεις ἀδύνατον νὰ εῖρῃ διὰ τὸν κ. Κερδίκην ἀντὶ σιασδήποτε τιμῆς, τόσον τὰ πνεύματα ἡσαν ἐξηρεθισμένα κατὰ τῆς ἀποστολῆς ἐν Χαμαδάν καὶ ἐν τοῖς πέριξ τοῦ.

— Καὶ σεῖς; ηρώτησεν ο ιατρός, ἐπετίχετε τίποτε;

Δι' ὀλίγων ὁ Μαυρίκιος ἀγεκοίνωσε τὰς ὑποσχέσιες τοῦ Γουέρρου καὶ ἀνέφερε τὰς νέας ὁδηγίας, δις ἔλαβε διὰ τὰς ἀνασκαφάς του.

— Οὕτω!... εἶπεν ὁ ιατρὸς σείων τὴν κεφαλήν. Καὶ σὺ ἔχεις πεποιθησιν εἰς κύτῳ, Κερδίκη;

— "Ἐχω πεποιθησιν ἔως αὔριον τὸ πρωῒ δηλαδὴ, ἐπειδὴ ἀπόψε εἶνε πολὺ ἀργά, ὥστε δὲν δυνάμεθα νὰ ἐπιχειρήσωμεν τίποτε, θ' ἀρκεσθῶ εἰς τὴν ὑπόσχεσίν του, ἐὰν δὲ αὔριον λίαν πρωΐ, ὅπως εἶνε εὐλόγον νὰ περιμένωμεν, οἱ ἑργάται ἐξακολουθοῦνται ἐποιησάουν, θὰ ἐκδράμω πάλιν καὶ θὰ ἔδω ἡνδιὰ τῆς πειθοῦς ή δι' ἄλλου μέσου δυνηθῶ νὰ ἐξαναγκάσω αὐτὰ τὰ κτήνη, ὅπως ἀναλάβωσι τὸ ἔργον των.

— Διὰ τίνος ἄλλου μέσου; εἶπεν ὁ ὑπολογαργός.

— Βεβαίως. Τρεῖς Εὐρωπαῖοι ἀποφασισμένοι, τέσσαρες μάλιστα, ἀν ὑπολογίσωμεν καὶ τὴν Αἰκατερίνην, ητις δὲν εἶνε ὀλιγότερον ἀνδρεία, εἶνε ἱκανοί, νομίζω, νὰ σωφρονίσουν αὐτὴν τὴν ἀγέλην τῶν ἀπίστων.

— Οὕτω! Ἐπανέλαβεν ὁ ιατρὸς εἶνε δύσκολος αὐτὴν ἡ ἐπιχειρήσις, φίλε μου. Ἐπὶ τέλους δὲν ἔχεις καμμίαν ἔζουσίαν νόμιμον ἐπ' αὐτῶν, ἀφοῦ δὲ ἀργοῦνται νὰ ἐγγασθῶσιν ἀντὶ χρηματικῆς ἀμοιβῆς, ἀγνοῶ τίνι τρόπῳ θὰ ἡδύνατο κανεὶς νὰ τοὺς ἐξαναγκάσῃ.

— Θὰ ἔδωμεν! εἶπεν ὁ Μαυρίκιος σφίγγων τοὺς ὁδόντας.

— Τὸ κατ' ἐμέ, εἶπεν ἡ Αἰκατερίνη προσπαθοῦσα νὰ φωνῇ φαιδρὸν καὶ νὰ διασκεδάσῃ τὰς θλιβερὰς ἰδέας τοῦ ἀδελφοῦ της, πιστεύω εἰς τὴν ὑπόσχεσίν του ἀγαθοῦ Γκουσά—Νισίν καὶ παρὰ πολὺ θὰ ἐκπλαγῶ ἐν αὔριον τὸ πρωΐ δὲν ἔδω νὰ μᾶς ἔλθῃ καὶ νὰ μᾶς καριετίσῃ στρατιὰ ἐργατῶν ἐκπατάντων φοράς καλλιτέρα ἀπὸ τὴν πρώτην.

— "Ιτσαλλαγ!" εἶπεν εὐσεβῶς ὁ Μαυρίκιος. Καὶ τώρα, ἀδελφούλα μου, ως ἀρχηγὸς τῆς ἀποστολῆς, σὲ δικτάσσω νὰ δειπνήσῃς χωρὶς ἄλλο καὶ ν' ἀναπαυθῆς. Πρέπει ἀρκετά νὰ ἐκουράσθῃς ἀπὸ τὴν σημερινὴν ἐκδρομῆν μας.

— "Ἐλα γρήγορα, παιδί μου, εἶπεν ὁ ιατρὸς. Ἄρδη εἰσερχόμενος εἰς τὴν καλύβην τὴν χρησιμότερην τῶν ἀιθουσαν. "Αν κρίνῃ κακεῖστε ἀπὸ τὴν δημήνη, δ Γαργαρίδης ἀπόψε θὰ ἐμαγείρευσεν ἀπακμίλλως καὶ θὰ μᾶς παρεσκεύασεν ἀληθῆ εὐωγίαν.

— Εκαμα ὅτι ημπόρεσα, κύριε, ἀπήντησε

μετριοφρόνως ὁ τελειοδίδακτος, ἀσχολούμενος νὰ ἀποπερατώῃ τὴν παρασκευὴν τῆς τραπέζης. Εἰζένευρω ὅτι εἰς τὴν δεσποινίδα δὲν ἀρέσκουν τὰ κρέατα καὶ τὰ καρυκεύματα καὶ ἔτρεξα εἰς ὅλην τὴν κοιλάδα ὥστὲν δικιμονισμένος σήμερον ὅλην τὴν ἡμέραν, διὰ νὰ τῆς εὔρω καρπούς, οἱ ὅποιοι ἐλπίζω ὅτι θὰ τῆς ἀρέσουν.

Τῷ ὄντι πολλὰ παροψίδες εὐγεύστων ὄπωρῶν, διὰ τῆς φημίζεται ἡ Περσία, ἀπίστων καὶ ροδακκίνων, δαμαστήνων καὶ κερασίων, κατεῖχον τὸ κέντρον τῆς τραπέζης ἐπὶ χλωρῶν φύλλων.

Ἡ Αἰκατερίνη ηγαρίστησε διὰ μειδιάματος τὸν πρόθυμον ὑπηρέτην, ὅστις ἀπήντησε μετὰ πομπώδους ὑποκλίσεως, λέγων:

— Εἴμαι πολὺ εὐτυχὴς διὰ τὴν ἐπιδοκιμασίαν τῆς δεσποινίδος.

Καὶ ἐκάθησαν παρὰ τὴν τράπεζαν.

Πρέπει νὰ διμολογήσωμεν ὅτι ἡ Αἰκατερίνη δὲν ημέλησε μετά τίνος κρυφίας χαρᾶς νὰ τιμήσῃ, χάρις εἰς τὰς ώσαίκας ἐκείνας διπώρως, τὸ δγκῶδες πινάκιον τοῦ πιλαρίου, τοῦ παρασκευασθέντος ὑπὸ τοῦ Ἀριστομένους. Ἡ ἴδεια ὅτι οὔτε οἱ δάκτυλοι τοῦ ἀτυχοῦς μαγείρου, οἱ ἔχοντες μὲν τοὺς ὄνυχας ἐπιμελῶς κεκομμένους, ἀλλ’ ἀμφίβολοι φεῦ! τὴν καθαριότητα, οὔτε οἱ δάκτυλοι ἄλλου τινὸς ἀσχημανθρώπου εἶχον κατορθώσει νὰ φαύσωσι τὴν ἀρωματιθόη σάρκα των, καθίστα αὐτὰς ἔτι μᾶλλον εὐχαρίστους. Ἡ καθαριότης εἶναι τὸ καλλίτερον ἄρτυμα, ὅτε μάλιστά τις ὕφισταται καθ’ ἐκάστην τὴν ἔλλειψιν της, ὅπως ἡ θυρραλέα νεᾶνις...

Μετὰ τὸ δεῖπνον ἔκαστος ἀπεσύρθη, καὶ τὸ στρατόπεδον ἔβυθισθη μετ’ ὀλίγον εἰς τὴν σιγὴν καὶ τὸ σκότος.

Τὴν ἐπομένην πρωΐαν, πρὸ τῆς ἀνατολῆς τοῦ ἥλιου, οἱ Φράγκοι ἔζηρχοντο ἤδη τῶν σκηνῶν των καὶ παρετήρουν ἐναγωνίως εἰς τὸν ὄρεζοντα. Τὸν οὐρανὸν ἐσκέπαξε χροιὰ ἰώδης ωχρὸς, ἥτις διὰ βαθμιαίων ἀποχρώσεων ἀπέληξεν εἰς ζωηρὰν ἐρυθρότητα, καθ’ ἣν δὲ στιγμὴν ὁ ἥλιος ἀνέτελλεν ἔνωθεν τοῦ ὄρους, ἐθεάθη διαγραφούμενη μακρὰ δυᾶς ἀνδρῶν εἰς πυκνὴν φάλαγγα συντεταγμένων, οἵτινες ἤρχοντο μὲ τὸ πτύνον καὶ τὴν σκαπάνην ἐπ’ ὅμιλον, σοβαροί, περιεσκευμένοι, σιωπηλοί.

Ἡσαν οἱ ἐργάται οἵτινες ἤρχοντο νὰ προσφέρωσι τὴν ἐργασίαν των. Ἡσαν ὅλοι Γουέροι, ἀποσταλέντες ὑπὸ τοῦ Γκουστά-Νισίν, ἔξεπλάγησαν δὲ οἱ Εὐρωπαῖοι ἐκ τῆς εὐκολίας, μεθ’ ἣς συγνομολογήθη πάσα μετ’ κύτων συμφωνία. Ἀντὶ τῶν ψευδῶν, τῶν δόλων καὶ τῆς πονηρίας, μεθ’ ὃν τοὺς εἶχον συνειθίσει οἱ πρῶτοι ἐργάται, εὗρον ἀπεναντίας ἔνδρος καλῆς πίστεως, οἵτινες ἀπεδέχθησαν ἄνευ δικιματιοῦν καὶ παραπόνων, εἴτε προσπεποιημένων ἀργήσεων τῶν λίκιν ἔλλως τε ἐλευθερίους ὄρους, οὓς προέτεινεν

αὐτοῖς ὁ Μαυρίκιος. Συνεφώνησαν νὰ ἐπιληφθῶσι παραχρῆμα τῶν ἐργασιῶν.

— Ὁχι ὅμως ἐδῶ, Μαυρίκιε, ἀλήθεια,... εἰπε μετ’ ἐνδιαφέροντος ἡ δεσποινὶς Κερδίκη, καθ’ ἣν στιγμὴν ὁ ἀδελφός της διηηθύνετο φυιδρότατος πρὸς τὰς τάφρους.

— Καλὰ λέγεις!... εἰπεν ὁ Μαυρίκιος σταματῶν διὰ μικρᾶς. Ἐσυλλογίσθης τὰς διηγήσεις τοῦ ἀγαθοῦ ἐκείνου Γουέρου. Ἄλλα νομίζεις ὅτι εἶναι ἀναγκαῖον ν’ ἀκολουθήσωμεν τὰς συμβουλάς του;

— Βέβαια. Αὐτὸς ἐτήρησε τὴν ὑπόσχεσίν του ὡς πρὸς τοὺς ἐργάτας, καὶ δὲν θὰ ἥτο εὐγενές, νομίζω, νὰ μὴ ἀκολουθήσωμεν τὰς ὁδηγίας του ὡς πρὸς τὰς ἀνασκαφάς.

— Καὶ ὅμως αὐταὶ ἐδῶ προχωροῦν πολὺ καλά! εἰπεν ὁ Μαυρίκιος μετὰ λύπης.

— Τίποτε δὲν ο’ ἐμποδίζει νὰ ἐπανέλθης εἰς αὐτάς, ἂν αἱ ἄλλαι ἀποθῶσιν ἄγονοι.

— Πᾶς τ’ ἀποφασίζεις γρήγορα ὅλα!... Καὶ τὸν καιρὸν δὲν τὸν λογαριάζεις; καὶ τὰ χρήματα;... ὅπως θὰ ἔλεγεν ὁ ἀγαθὸς ἐκείνος Χάσελφρατζ.

— Σὲ παρακαλῶ, ἂς ἀκολουθήσωμεν τὰς ὁδηγίας τοῦ Γκουστά-Νισίν!... Ἐχω τὸ προαίσθημα δὲν κάτι: θὰ εὕρωμεν εἰς τὸ μέρος ὅπου μᾶς εἰπεν.

— "Οσον ἀρχαιολόγος καὶ ἀν εἰνε, πάντοτε ὅμως εἶναι καὶ γυνή! εἰπε μειδιῶν διατρὸς Ἀρδύ. Ἀφοῦ τώρα ἐμβαίνουν εἰς τὸ μέσον καὶ τὰ προαισθήματα, δὲν ἔχεις ἄλλο νὰ κάμης, Κερδίκη, παρὰ νὰ παραδοθῆς, νομίζω.

— Ψηφοφορίαν λοιπόν! ἀνέκραξε γελῶν ὁ ὑπολογαγός. Ἡ δεσποινὶς Κερδίκη ἐκηρύχθη ὑπὲρ τῶν νέων ἀνασκαφῶν· συντάσσομαι καὶ ἔγω εὑπειθέστατα μὲ τὴν γνώμην της.

— Ἔγὼ συντάσσομαι μὲ τὴν γνώμην τοῦ Γκουστά-Νισίν, εἰπεν διατρὸς Ἀρδύ μετά τινος κακεντρεχείας, τοῦ ὄποιου ἡ γνώμη, φίλτατέ μου ὑπολογαγέ, θὰ στηρίζεται βέβαιος ἐπὶ βάσεων στερεωτέρων παρὰ ἡ τῆς νεαρῆς καὶ ἀξιεράστου φίλης μας... Πιθανὸν τὸ σεβάσμιον αὐτὸν ὑποκείμενον νὰ γινώσκῃ καμμίαν παχάδοσιν παλαιὰν περὶ τῆς θέσεως τῶν ἀνακτόρων.

— Άλλα τότε διατί νὰ μοῦ τὴν ἀνακοινώσῃ: παρετήρησεν ὁ Μαυρίκιος εἰσέτι ἀμφίβολος. Δὲν ἔχει βέβαια κανένα λόγον νὰ μᾶς ἀγαπᾷ....

— Εν τοιαύτῃ περιπτώσει, διατί νὰ μᾶς πέμψῃ τοὺς ἐργάτας τους; ήρθησεν ἡ Αἰκατερίνη.

— Εμπρός! ὁ κύριος ἐρρίφθη! εἰπεν ὁ Μαυρίκιος μετά τινας στιγμὰς σιωπής. "Ἄς μεταβοῦμεν πλησίον αὐτοῦ τοῦ εὐλογημένου ἀντηγοῦντος λέοντος, καὶ ἂς ἀρχίσωμεν ἐκεῖ τὰ μαγικά μας!... Ἔως ὅτου ὅμως εὑρεθῇ τὸ θυμαστὸν σημεῖον, δὲν ἔχεις, πιστεύω, ἀντίρρησιν νὰ ἐργά-

σθῆσιν ἐδῶ οἱ ἑργάται μας; προσέθηκε στρεφόμενος πρὸς τὴν ἀδελφήν του μετὰ μειδίαματος.

— Καθόλου, ἀπήντησεν ἡ Αἰκατερίνη, καὶ σ' εὐχαριστῶ διότι ἐνέδωκες εἰς τὴν παράκλησιν μου. Ἐμπρός, λοιπόν, ἐμπρός! Ἀνυπομονῶ νὰ ἴδω τὸν λέοντα καὶ ν' ἀρχίσω τὴν ἔρευναν τῶν θυμασίων, τὰ δοποῖα συγκατατίθεται γὰρ μᾶς ὑποδείξῃ.

Ἐτοποθέτησαν τοὺς ἑργάτας εἰς τὰς τάφρους ὅπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τοῦ Γαργαρίδη καὶ οἱ τέσσαρες Φράγκοι ἵππεύσαντες ἀνεγύρησαν εἰς τὴν ἐκδρομήν των. Ἔννοεῖται ὅτι ὁ Μαυρίκιος εἶχε παραχλάσει καὶ πάντα τ' ἀναγκαῖα πρὸς καταμέτρησιν ὅργανα.

Δὲν ἔβράδυναν νὰ φθάσωσιν εἰς τὸν ἀντηροῦντα λέοντα, λίθινον ὄγκον, σχεδὸν ἔμορφον, κείμενον ἔξωθεν τῆς πόλεως Χαμαδάν. Οἱ ιθυγενεῖς ἀποδίδουσιν εἰς τὸν κολοσσὸν ἐκεῖνον ἰδιότητας μαγικάς. Λέγουσιν ὅτι ὡς προστάτης τῆς πόλεως ἀπομακρύνει ἐξ αὐτῆς τὸν λιμὸν καὶ τὸ σφοδρὸν ψυχος. Ἡ σκιά του εἶναι εὐεργετική, διότι θεραπεύει τοὺς πυρετούς καὶ ἀνακουφίζει τὴν δίψαν καὶ τὰ κακύματα τοῦ καταβεβλημένου ὁδοπίστου. Ὅτε οἱ τέσσαρες φίλοι ἔφθασαν πλησίον τοῦ λέοντος, ψίθυρος ἡγορὸς ἡκούετο ἔξερχόμενος ἐκ τοῦ ἐφθαρμένου λίθου. Μήπως αετός τις ἡ ἱέρεχτὸν ἔψυχε διερχόμενος διὰ τῆς πτέρωγός του;... Μήπως παιδίον τι εἴχε βίψει κατ' αὐτοῦ λιθάριον, ἔξεγειον διὰ τοῦ κτυπήματος τὴν ὥργην τοῦ βραστιλέως τῆς ἑρήμου, κοιμωμένου πρὸς αἰώνων ὅπὸ τὴν τραχεῖαν ἐκείνην περιβολήν;...

Αδηλον· ἀλλ' ἐν τούτοις ὁ ψίθυρος ἐκεῖνος ἡδύς, ἐπίσημος, μυστηριώδης, ἐφάνη εἰς τὴν νεάνιδα ὡς οἰωνὸς ἐπιτυχίας.

— Κύτταξε, Μαυρίκιε! ὁ λέων χαίρει διότι ἔρχεσαι πρὸς αὐτόν!... ἀνέκραξε, καὶ ἀφιππήσασα γοργῶς ἔδραχμε πρὸς τὸν κολοσσόν. Μὰ παρατηρεῖτε, κύριοι, τί ὠραίαν στάσιν ἔχει ἀκόμη αὐτὸ τὸ ζώον;... Ἄ! οἱ ἀρχαῖοι εἶναι πραγματικῶς διδάσκαλοι μας καθ' ὅλα.

— Ως γλύπται ζῶον πρὸ πάντων, εἶπεν ὁ Μαυρίκιος, πρέπει νὰ ὀμολογήσωμεν ὅτι οἱ παλλιοὶ ἐκεῖνοι Ἀσιανοὶ καλλιτέχναι ἦσαν ἀμύντοι. Ἄς ἐλπίσωμεν ὅτι ὁ λέων σου θὰ τηοήσῃ τὰς γενομένας ἐπ' ὄντος ματί του ὑποσχέσεις. Ἐμπρός! εἰς τὸ ἔογον! Ἰδοὺ ὁ ἀνιστερὸς ὀφθαλμὸς τοῦ ζώου· καλά!... Τῷρα ὁ δεξῖος ὀφθαλμὸς!... Προσοχή!... Ἄς σύρωμεν τὰς γοργμάς μας καὶ διὰ προσπεκθήσωμεν νὰ μὴ ἀπομακρυνθῶμεν ἀπὸ τὴν κάθετον... Εἴμεθα ἔτοιμοι, ὄποιοχχέ;

— Μάλιστα!... Εἰς ἀπόστασιν πεντακοσίων μέτρων πρέπει νὰ τμηθῇ ἡ γραμμή;

— Νάι, εἰς ἀπόστασιν πεντακοσίων μέτρων.

— Ἐδῶ εἶναι νομίζω. Ιατρέ, θὰ ἔχετε τὴν καλοσύνην νὰ ἔξακριθώσητε τὴν ἀπόστασιν;

Ἐξηκριβώθη λεπτομερῶς τὸ σημεῖον, ἔπειτα

ἀρφοῦ ἔχαράχθη ἡ γωνία τῶν 25 μοιρῶν, οἱ τρεῖς ἀνδρες ἐστάθησαν εἰς τὸ σημεῖον τῆς συναντήσεως.

— Τώρα ἐμπρός, Αἰκατερίνη, προχώρει. Θὰ στήσης αὐτὸν τὸν πάσσαλον εἰς τὸ μέρος ὃπου θὰ σου νεύσωμεν νὰ σταματήσῃς.

Ἡ νεάνις διηηθύθη προχωροῦσα κατὰ μῆκος τῆς χρονιθείσης γραμμῆς, στρέφουσα κατὰ πάνθημα διὰ νὰ ἴδῃ τὸν συντρόφους της. Τέλος ὁ Μαυρίκιος ἔνευσεν αὐτῆς, ἡ δὲ νεάνις τότε ἐνέπηξε τὸν πάσσαλον εἰς τὸ σημεῖον, ὃπου ἡ γραμμὴ ἐφαίνετο λήγουσα κατὰ τὴν γνόμην τῶν θεατῶν τῶν ισταμένων εἰς τὸ σημεῖον τῆς ἐπαρρής τῆς πρώτης μετὰ τῆς τρίτης γραμμῆς.

Ἐπλησίασαν πρὸς αὐτὴν ἀμέσως καὶ ἡ Αἰκατερίνη κατένεγκε τὸ πρῶτον κτύπημα τῆς σκαπάνης. Ἡτο πεπεισμένη ὅτι εἰσήρχετο τέλος εἰς τὴν εὐθείαν ὃδόν, κατεχομένη δὲ ὅπος ζωρῆς χαρᾶς συνωμίλει, ἐγέλκη, ἐφλύαρει μετ' ἐκτάκτου εὐδιαθεσίας.

— Τῇ ἀληθείᾳ, μοῦ φαίνεται ὅτι ὁ λέων αὐτὸς σ' ἐμάχευσεν! εἶπεν ὁ Μαυρίκιος ἀστείζομενος. Ιατρέ, κύτταξε τὸν σφυγμόν της, σὲ παρακαλῶ· μήπως ἔχει πυρετόν;

— Καὶ ἂν ἔχῃ, ὁ πυρετός της εἶναι ἀπὸ ἐκείνου, τὸν ὃποιον θὰ νύχομην νὰ ἔχωσιν ὅλοι οἱ ἀσθενεῖς μου, εἶπεν ὁ ιατρός. Τὸ νόσημα καλεῖται πυρετός τοῦ ἐνθουσιασμοῦ καὶ εἶναι εὐτυχεῖς ὅσοι προσθέλλονται ἐξ αὐτοῦ.

— Πήγανε καλλίτερα νὰ κράξῃς τοὺς ἑργάτας, ἀντὶ νὰ μ' ἐνογχῆς! ἐνεφώνησεν ἡ Αἰκατερίνη. Ταύτοχρόνως δὲ διάταξε νὰ μεταφέρουν ἐδῶ τὰς σκηνὰς καὶ τὰς ἀποσκευάς μας! Ἔγὼ δὲν ἀφίνω πλέον τὸν λέοντά μου! ἐγκαθίσταμαι ἐδῶ. Ἀρνοῦμαι νὰ δώσω οὔτε ἔνα κάνω κτύπημα σκαπάνης, οὔτε κάνω νὰ ἐνδιαφερθῶ δι' ὅτι τὸ ζητεῖσθαι ἀλλοῦ. “Ἄν δὲ μεταφέρετο τοὺς ἑργάτας σου αλλαχοῦ, σὲ εἰδοποιῶ ὅτι θὰ ὑποκινήσω στάσιν μεταξύ των καὶ θὰ σοῦ τοὺς πάρω πάλιν ...”

— Εὔπρός! Ἄς ἐλπίσωμεν ὅτι δὲν θ' ἀπατηθῆσαι, ἀδελφούλα μου. Πηγαίνω νὰ φροντίσω περὶ τῆς μετακομίσεως, εἶπεν ὁ Μαυρίκιος, ἔνει πολλῆς πεποιθήσεως.

Καὶ ιππεύσας ἀπεμακρύνθη καλπάζων πρὸς τὸ μέρος τῶν τάφρων. Μετ' δλίγον ἀνεφάνη παρακολουθούμενος ὅπὸ δεκάδος ἑργατῶν καὶ πάρωντα ἐτέθησαν ἐπὶ τὸ ἔογον. Οἱ ἄλλοις ἔχαρες ἔφικοντο βεβαδύτερον καὶ μετ' ὀλίγον ἤλθε καὶ ὁ Γαργαρίδης μετὰ τῶν ἀποσκευῶν. Μέρος τῶν ἑργατῶν ἀνέλαβε τὴν ἴδρυσιν τῶν σκηνῶν καὶ την ἀνέγερσιν τῶν νέων καλυβῶν. Περὶ τὴν ἐσπέραν τὸ στρατόπεδον ἦτο ἦδη ἐσχηματισμένον καὶ οἱ ἀδιάκοποι κτύποι τῆς σκαπάνης ἐξήγειραν κατὰ πᾶσαν στιγμὴν τὴν ἐντὸς τοῦ λιθίνου λέοντος κοιμωμένην ἥγω.

Οἱ ἀναγγῶσται δὲν θὰ ἐκπλαγῶσι διότι ἡ δε-

σποινίς Κερδίκικ ἐπόθησε νὰ ἐπικίνδῃ τοὺς φίλους τῆς Γουέρρους. Τὴν πέμπτην ἡμέραν, ὅτε ἀκόμη τίποτε δὲν εἶχον εὕρει εἰμὴ γνωμίσματά τινα παλαιά, ὥν ἡ ἐπιφάνεια ἦτο συγέδον ὀλοτελῶς ἔξειλημμένη ἔνεκα τῆς πολυχρονίου προστριβῆς, ἔξειφραζεν ἥδη τὴν πρόθεσίν της ὅπως τοὺς ἐπισκεφθῇ, ὅτε ὁ μικρὸς Χασάν ἐνεφανίσθη αἴφνης ἐνώπιον τῆς.

— "Οταν κανεὶς ὅμιλῃ περὶ τοῦ διαβόλου, βλέπει... εἴπε γελῶν ὁ ὑπολογαχός.

— "Οταν κανεὶς ὅμιλῃ περὶ τῶν ἀγγέλων, βλέπει τὰς πτέρυγάς των, εἰπέτε καλλίτερα, εἴπε διακόπτουσα αὐτὸν φαιδρῶς ἡ Αἰκατερίνη. Πᾶς ἔχει ἡ Λεϊλά; καὶ ὁ κύριός σου, πῶς είνε; μικρές μου Χασάν; Ἐλπίζω ὅτι ἔρχεται νὰ μοῦ ἀναγγείληῃς τὴν ἐπίσκεψίν των, χαριτωμένε μου ἀγγελιαφόρος.

— Ναὶ, Χανούμ.. Ό κύριός μου καὶ ἡ Λεϊλά ἔρχονται καὶ μ' ἔστειλαν ἐμπρός, διὰ νὰ μάθωσιν ὅτι είνε εὔπρόσδεκτοι.

— Βεβαίως.. θέλω μάλιστα νὰ ὑπάγω πρὸς ὑπάντησίν των. Συνδέουσέ με μὴ τύχῃ καὶ χάσω τὸν δρόμον.

Ἡ Αἰκατερίνη ἀπεμακρύνθη μετὰ τοῦ παιδίου καὶ δὲν ἔριστος νὰ συγκατήσῃ τὸν γηραιὸν μάγον καὶ τὴν νεάνιδα, οἵτινες προέβανον βραδέως, ἐπιβίνοντες ώραίων λευκῶν ὄνων πλουσίων ἐστολισμένων. Κατῆλθον ἐκ τῶν ζώων τῶν εὐθὺς ὡς εἶδον προσερχομένην τὴν Αἰκατερίνην, ἡτις ἡσπάσθη τὴν ώραίν της Λεϊλάν καὶ προσηγόρευσε φιλικώτατα τοὺς ἐπισκέπτας. ὜πο τὰς πυκνὰς λευκὰς ὥροντος του ὁ γηραιός υάγιος παρετάρει εὑμενῶς τὴν γειράνην ξένην καὶ ἔφαίνετο ὅτι ἐνεποίει εἰς αὐτὸν ἐντύπωσιν ἡ γάρις καὶ ἡ φαιδρότης αὐτῆς. Παρὰ τὸ γιγαντιαῖον ανάστημα τοῦ πρεσβύτου τοῦ περιβεβλημένου εὐρέχ λευκὰ ἐνδύματα, ἡ Αἰκατερίνη ἔφαίνετο μικρὸν πτηνόν, ἡ δὲ ἀφελῆς κομψύτης του ἥθους, τῶν κινήσεων, τῆς ἐνδυμασίας της, ἔξεπληττον καὶ τὸν γέροντα καὶ τὴν νέαν Γουέρραν.

Ἡ Αἰκατερίνη ὠδήγησε τὴν νεάνιδα εἰς τὴν ἴδιαιτέρων σκηνήν της, βλέπουσα ὅτι ἐστενογωρεῖτο κακπιώς ὡς ἐκ τῆς παρουσίας τοῦ ἀδελφοῦ της, τοῦ ἱατροῦ καὶ τοῦ ὑπολογαχοῦ Γκουγιάν, οἵτινες εἶχον προσδράμει πρὸς συνάντησίν των, διότι αἱ γυναῖκες ἐν Ηερσίᾳ δὲν συγχρωτίζονται ὀλοτελῶς ἡ τούλαχιστον συγχρωτίζονται σπανιότατα μὲ τοὺς ἀνδράς. Συνήψαν δμοῦ αἱ δύο νεάνιδες μακρὰν συνδιάλεξιν, ἔξης δὲν ἀπεγνωσίθησαν εἰμὴ ὅτε ὁ μικρὸς Χασάν προσέλθων ἀνήγγειλεν ὅτι ὁ Γκουσά-Νισίν ἡτοιμάζετο ν' ἀναγκωρήσῃ καὶ ζήτει τὴν Λεϊλάν.

Αφοῦ οἱ ἐπισκέπται ἀπεμακρύνθησαν, ἡ Αἰκατερίνη ἐζήτησε πληροφορίας περὶ τῆς συμπεριφορᾶς του Γουέρρου ἀπέναντι τῶν τάφρων. Εἶπον αὐτῇ ὅτι περιηλθε μὲ ἥθος μαστηριῶδες

παρὰ τὰς χαραχθείσας γραμμάς, κορτῶν τὴν μακρὰν γενειάδα διὰ τῆς χειρὸς καὶ ψιθυρίζων παραδόξους λόγους εἰς ἀγνωστον γλῶσσαν.

— Ἐφάνη εὐχαριστημένος; ήρώτησεν νεᾶνις.

— Δὲν κατεδέχθη νὰ μᾶς τὸ εἴπη, δεσποινίς, ἀπόντησεν δὲ ὑπολογαχός. Ἀπὸ τὰς διηγήσεις σας ἐνόμιζα ὅτι δέ γέρων αὐτὸς ἦτο σοβαρὸς ἀνθρωπος· ἀλλ' ἀφοῦ τὸν εἰδα, δμολογῶ ὅτι μοῦ προξενεῖ τὴν ἐντύπωσιν ἀπλοῦ ἀγύρτου.

— "Ω, κύριε! μὴ κρίνετε τόσου αὐστηρῶς τὸν γηραῖον μου μάγον... ἔχει τόσω ώραίαν γενειάδα.

— "Η γενειάς του εἶνε ώραία, πράγματι, δεσποινίς· πιστεύσατε δμως εἰς τὴν πεῖράν μου, οἱ γέρων αὐτὸς εἶνε πολύπειρος κατεργάρης!

— Ὁμολογῶ, εἴπεν δέ Μαυρίκιος, ὅτι δὲ ἀγαπητός μας Γκουσά-Νισίν, δὲν μοῦ ἤρετε καθόλου τῆμερον... Μοῦ ἔφανη κακπιώς ὑποπτον, κακπιώς δόλιον τὸ βλέμμα του... Μοῦ ἔργεται ἡ ὄρεξις ν' ἀρήσω εἰς τὴν μέσην τὰς ἀνασκαράς του καὶ νὰ ἐπανέλθω εἰς τὸ ἀρχικόν μου σχέδιον...

— "Ω, σὲ παρκεκλῶ, Μαυρίκιε, σχι ἀκόμη!... εἴπεν ἡ νεᾶνις καταστάσα αἴφνης σοβαρά. Πρέπει τούλαχιστον νὰ βεβαιωθῶμεν πρότερον, ὅτι τίποτε δὲν ἀνευρίσκεται ἐδῶ... Ἰδού· ὑποσχέθη τί μοι ὅτι θὰ ἐργασθῶμεν δέκα ἡμέρας σοβαρῶς... "Αν κατὰ τὸ διάστημα αὐτὸν οὐδὲν ἀνέρωμεν, ὑποκύπτω, καὶ ἐπανερχόμεθα εἰς τὰς πρώτας μας τάφρους.

Ἐγὼ ἐλάλει εἰστει ἡ Αἰκατερίνη, ἐθεάθη αἴφνης ὁ ἱατρὸς τρέχων καὶ χειρονομῶν παραφόρως.

— Νίκη! ἔκραζε μὲ φωνὴν διακεκομμένην. Ἐδῶ!... Ἐλάτε γρήγορα!... Τοέξτε!

Οἱ νέοι ἔδραμον εἰς τὸ ὑποδειχθὲν μέρος καὶ ἐπήδησαν εἰς τὴν τάφρον. Δὲν ὑπῆρχε πλέον ἀμφισσοία. Ἡ σκαπάνη εἶχε προσκρούσει κατὰ ὅγκον λίαν σκληροῦ, χειροποιήτου, ἀποτελουμένου ἐκ πυκνῶν στρωμάτων πλίνθων διὰ τινῶν κτυπημάτων ἀφρεύθη τὸ ἐπὶ τῆς ἐπιφάνειας χῶμα. Ἡτο τεῖχος... ὁχύρωμα πόλεως... Εύρισκοντο ἡρά γε πρὸ τοῦ ὑψηλοτέρου τῶν ἐπτὰ τείχην τῶν περικυλούντων τὰ ἀρχαῖα Ἐκβάτανα; Ἐμελλον νὰ λάμψωσιν ὅπο τὸ φῶς τοῦ ἥλιου τὰ ἐπτὰ ἀρχικά των χρώματα, τὰ μὲ ὄρυζωθέντα ἐκ τῆς προσιωνίου ταφῆς;

Νέρος διῆλθε πρὸ τῶν ὄφθαλμῶν τοῦ Μαυρίκιούν ἡ καρδία του ἐπαλλεισθεὶς τοῦ σφοδρῶς καὶ ἡναγκάσθη νὰ στηριχθῇ εἰς τὴν πλευράν του λάκκου διὰ νὰ μὴ πέσῃ. Ἐπίστης συγκεκινημένη ἡ Αἰκατερίνη ἡρπασεν ἐν ἐργαλεῖον καὶ μὲ ὄρυζαλμοὺς σπινθηρούσσους, μὲ παρεμάς βαρφομένας ὅπο τοῦ ζωγροῦ ἐρυθρήματος, ἀνέζει μετὰ παντοίων παραφύλαξεων τὸ χαλικάδες ἔδαφος τὸ καλύπτον τὸ ἀρχαῖον τεῖχος· μετ' ὀλίγον ἀνέσκαψεν ἀρκετὰ ἔως ὃσου ἡσθάνθη ὅπο τὴν σκαπάνην λείαν ἐπιφά-

νειαν· λαβοῦσα τότε σπόγγον ὑγρὸν ἔπλυνε δι' ὅδον τὴν πλίνθον.

Γραμμὴ χρώματος κιτρίνου ὀχροῦ ἐφάνη κατὰ πρῶτον, πρὸς τὰ ἄνω δὲ κλαδίσκος πιέσινος χρώματος ἐκτάκτως δροσεροῦ. Ἡ Αἰκατερίνη ἔπλυνεν ἐκ νέου τὸν λίθον καὶ ἀνεφάνη ὥραῖν χυσάνθεμον διὰ ζωγροῦ ἐρυθροῦ καὶ χρυσοῦ χρώματος ἐζωγραφημένον ἐπὶ κυκνοῦ διπέδου. Οἱ τέσσαρες Γάλλοι ἐξέφεραν κραυγὴν χαρᾶς καὶ ἐπὶ τινας στιγμὰς ἐντὸς τῆς τάφρου ἐπηκολούθησαν φυιδράς ἐπιφωνήσεις καὶ συγχαρητήρια καὶ ἔνθερμοι χειραψίαι. Ἡ στιγμὴ ἐιεἴη τοὺς ἀντήμεις δι' ὅδους τοὺς παρελθόντας κόπους, διὰ πάντας τοὺς κατανικηθέντας καὶ τοὺς μέλλοντας κινδύνους.

— Ἐδῶ εἶνε! ἐδῶ εἶνε!... ἐπανελάμβανεν ἡ Αἰκατερίνη μὲ ὑγροὺς τοὺς ὄφθαλμούς. Ἰδού λοιπὸν τὰ τείχη τὰ περιγραφέντα ὅπερ τοῦ Ήροδότου, ἀτινα κατέπληξαν τὴν ἀρχαιότητα. Τὰ βλέπομεν μὲ τοὺς ὄφθαλμούς μας καὶ χάρις εἰς τέ, ἀγαπητέ μου ἀδελφέ, χιλιάδες ἀνθρώπων δύνανται πάλιν νὰ τὰ θαυμάσωσιν.

... "Ω! ἡ γῆ ἀποκρύπτει ἐπιμελῶς τὰ θαυμάσια ταῦτα ἀλλὰ καὶ ἡ Γαλλία ἐγέννησεν ἐπιστήμονα ἀρκετὰ τολμηρόν, ὥστε νὰ ἔλθῃ νὰ τ' αποκαλύψῃ... Ζήτω ἡ Γαλλία!...

— Ζήτωσαν δὲ Μαυρίκιος καὶ ἡ Αἰκατερίνη Κερδίν! ἀνέκραξεν δὲ ὑπολογχύδης ἐνθουσιασθείς.

— Ζήτω δὲ ὑπολογχύδης Γκυριών καὶ δὲ Χακίμ-μπαση! εἰπεν δὲ Μαυρίκιος δακούων ἐκ τῆς χαρᾶς.

— Ζήτω καὶ δὲ καῦμένος δὲ Γκουστά - Νισιν δὲ συκοφαντηθείς! ἀνέκραξεν ἡ Αἰκατερίνη. 'Αλλ' ἂς ἐξακολουθήσωμεν τὴν ἐργασίαν μας. Εἴμαι ἀνυπόμονος ἔως οὖ ἀποκαλύψωμεν ἐν μέρος ὀλόκληρον, πραγματικὸν τοῦ τείχους.... 'Αν τυχον δὲν ἡτο κύτῳ τὸ διποίον ἀνεκαλύψαμεν πιασά καρμία κρήνη, ἡ κανεὶς τοίχος ἀπλοῦς;... Φρίτ-τω ἀναλογιζομένη τὸ τοιοῦτο!

Ἐπανέλαθον τὴν ἐργασίαν μετὰ γέας ζέσεως. Ἐγκείζοντο ἀπειροὶ προφυλάξεις, διὰ ν' ἀπομονωθῶσιν αἱ πλίνθοις χωρὶς νὰ βλαβῇ ἡ στιλπνότης των διὰ ν' ἀποσπασθῶσι μία πρὸς μίαν ἐπρεπε νὰ συντριβῇ τὸ συγκολλῶν αὐτὰς κονίαμα, σκληρὸν ὡς ἀδάμαντος, οἱ δὲ ἐογάται ἡτο κινδυνος νὰ τὰς φθείρωσι μὲ τὰς ἀδέξιας αὐτῶν κτυπήματα τῆς σκαπάνης. Διὸ οἱ Φράγκοι ἡσαν ἡναγκασμένοι νὰ ἐπιστατῶσιν ἀσκνωτες, νὰ εὑρίσκωνται ἐκ περιτροπῆς εἰς ὅλα τὰ μέρη τῆς τάφρου. Ἐφείνετο ὅτι τέλος εὑρίσκοντο εἰς καλὸν σημεῖον μετὰ ἐξακόμερον ἐργασίαν διακοη ἀνεσκαψιν, ἀπέσπασιν, συνηρμούλγησιν, ἡρίθμησιν καὶ ἐτοποθέτησιν ἐντὸς μεγάλων κοφίνων τὸ ὄλικον τριῶν περίου τετραγωνικῶν μέτρων τοῦ τείχους.

'Επὶ τοῦ δικασθέντος τούτου μέρους εὐρίσκετο ζωοφόρος παριστάσα θήραν λέοντος. Ἡ στάσις εὖν τοξοτῶν, θαυμαστὴ τὴν ἀλήθειαν, ἡ κίνησις τῶν θηρίων μανιαδῶς σκιρτώντων, στρεφομένων κατὰ τῶν θηρευτῶν ἢ συρρομένων μετὰ κόπου, μὲ τὰ νῶτα τετραυματισμένα ὑπὸ τῶν βελῶν, μὲ τὸν φάρυγγα ἐπιωδύνως ἀνοικτόν, ἡτο ἐξαίσιος. Τὸ γοσγὸν καὶ ζωηρὸν σχέδιον, τὸ στιλπνὸν χρῶμα καὶ ἡ χρίεσσα φρυτοσία τοῦ ἀνκακλυψέντος ἔργου ἐμαρτύρουν ὅτι ἀνήκε τοῦτο εἰς τὴν ὥραιοτέραν ἐποχὴν τῆς περσικῆς τέχνης. Πέριξ τῆς ζωοφόρου διέθετες ἐξάρετον σύμπλεγμα ἀνθεμίων καὶ κλαδίσκων μετὰ χαριεστάτων ἀραβουργιῶν.

Εὐθὺς ἀπὸ τῆς πρώτης ἡμέρας ἡ Αἰκατερίνη ηθέλησε νὰ πέμψῃ ἀπεσταλμένον εἰς τὸν Γκουστά-Νισιν, διὰ ν' ἀναγγείλῃ κύτῳ τὴν ἐπιτυχίαν τῶν ἀνεσκαφῶν.

Ο γηραιὸς Γουέρρος δὲν ἔθράδυνε νὰ ἔλθῃ κύτοπροσώπως, διὰ νὰ παρατηρήσῃ τὰ εὐρήματα τῶν νέων φίλων του. Μετ' ὀλίγον πάντες ἐσυνήθισαν νὰ βλέπωσι τὸν μάγον περιερχόμενον βραδέως τὰς τάφρους, σιγκλόν, βεβηθισμένον εἰς βαθεῖαν ῥέμβην, κυττάζοντα μὲ βλέμμα ἀτενὲς καὶ μυστηριῶδες τὴν ἀνεσκαμψένην γῆν. 'Ο ιατρὸς Ἀρδύν, δὲ Χακίμ-μπασης, ὃς τὸν ἐπεκάλουν δόλου, τὸν ἐσπούδαζεν ἐκ τοῦ σύνεγγυς, διότι τὸν θεώρει ὡς τύπον αἰσιοσπούδαστον. 'Αλλὰ καὶ αἱ δύνειρκέσταται παρατηρήσεις ἀπετύγχανον ἔνεκκ τῆς ἐπιμόνου σιγῆς τοῦ γέροντος. 'Ενιστε τὸ βλέμμα του ἔρευνῶν τὰ ἔγκατα τῆς γῆς ἀπέκτα λάμψιν τόσον διαπεραστικὴν καὶ σχεδὸν τόσον ἀγρίαν, ὥστε ἡ Αἰκατερίνη, ἡτις κατ' ἀρχὰς ησθάνετο στοιχὴν πρὸς τὸν παράδοξον πρεσβύτην, προκάτει τὸν προμάζη.

Άλλως δύμως εἶχον τὰ πράγματα ὡς πρὸς τὴν Λεϊλάν, ἡτις συγνά συνώδευε τὸν πάππον της εἰς τὸ στρατόπεδον. Εἰλικρινὴς φιλία δὲν ἔθράδυνε ν' ἀγαπτυχθῇ μεταξὺ αὐτῆς καὶ τῆς Αἰκατερίνης. Διαφέρουσα κατὰ τοῦτο τῶν ἔχλων ἐν Ἀνατολῇ γυναικῶν, εἶχε λάθει παρὰ τοῦ μάγου ἐκπαίδευσιν σοβαρὰν καὶ ποικίλην. Παράδοξοι καὶ ἀπόρουφοι ἡσαν αἱ γνώσεις τῆς νεαρᾶς Γουέρρας μεταξὺ δὲ τῶν δύο ἐκείνων νεανίδων τόσον ἀνομοίων τὴν φυλὴν καὶ τὴν τύχην, ἐλάμβανε χώραν περίεργος ἀνταλλαγὴ ἰδεῶν καὶ ἐγνωτικῶσεων. Πέπλος μελαγχολίας ἐπεσκίαζε συνήθως τοὺς ὥραίους χαρακτήρας τῆς Λεϊλάν. ὅτε δύμως εὑρίσκετο πλησίον τῆς Φράγκισσας φίλης της, ἡ θλίψις της ἐξηρμνίζετο καὶ ἀκαταπαύστως τὴν ἡρώτα περὶ τῆς μακρονῆς ἐκείνης χώρας, ἔνθα αἱ γυναικες εἶνε ἐλεύθεραι καὶ καμπία θρησκεία δεν καταδιώκεται.